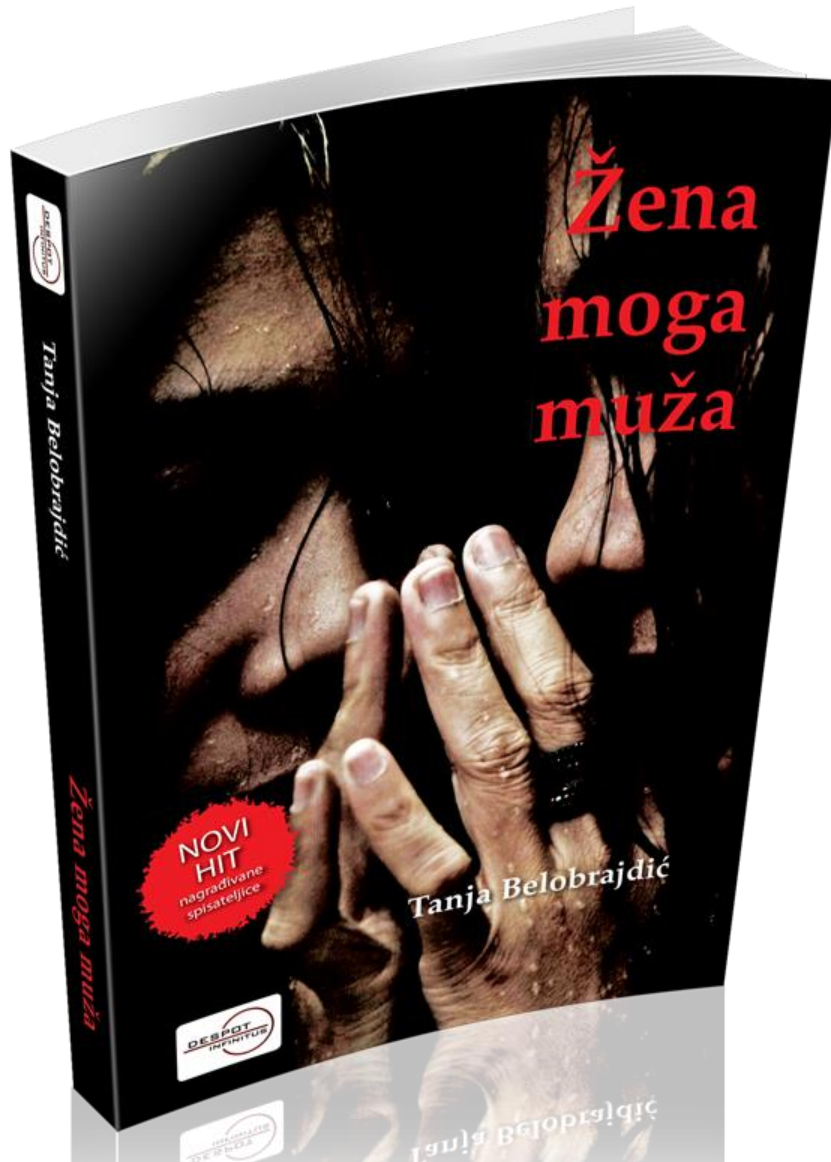

OGRANAK MATICE HRVATSKE U VINKOVCIMA

Promocija romana

Sudjeluju:

Tanja Belobrajdić, Višnja Sorčik, Dražen Švagelj,
Andrijana Raguž i Mirjana Galić

DVORANA OMH U VINKOVCIMA, Jurja
Dalmatinca 22
četvrtak, 8. lipnja 2017. godine, u 20 sati

ALTRUIZAM KROZ ŽENSKÉ TRAGEDIJE

Koliko god se kitili altruizmom, dičili njime kao civilizacijskom tekovinom, koliko god to odbijali priznati: rijetko (gotovo nikada) ne mislimo na druge. Uvijek vidimo sebe: svoju bol, radost, tugu, patnju. O drugima sudimo, osuđujemo, olako odbacujemo kao predmete koji ukaljali su se padom u moralno blato – kako već volimo nazivati dojmове o drugima koje stekli smo kroz krnje priče drugih o tim drugima.

Između nas (u prvom planu) i drugih koji u kadar ulaze samo ako nas okrznu, ako se s njima izravno sudarimo ili im poletimo u zagrljaj, uvijek je prazan prostor nalik ničijoj zemlji na porubu bojišnice. Rijetko razmišljamo o tom prostoru nastanjenom ničim – samo općim mjestima vezanim uz razinu ljepote i reputaciju.

Tanja Belobrajdić, međutim, na prvi pogled nehajno i ovlaš, a opet tako prokleta precizno i oštro, kao da se igra akupunktore na neuralgičnim točkama međuljudskosti zabija pero u najbolnije, nevjerojatno najsvakodnevnije, sagledava traumu – zvanu raskol braka – sjekalom treće osobe. Ona za stol u birtiji, u personifikaciji javnoga sa svirepo oštrim jezikom postavlja dvije žene: bivšu i sadašnju, gnjevnu i povrijeđenu postavlja pred kurvetinu koja joj je otela muža.

Njezin roman istodobno je, u svojim ich-formama (valjda najbolnijima od svih), ispovijed, monolog, dijalog, isprika, optužba, kaleidoskopsko sagledavanje svega sa svih strana, iz svih rakursa.

Sve se tu postavlja na mjesto, a opet zbunjuje kao vrtuljak koji nagoni na povraćanje. Neočekivano: dolazimo do točke bez krivca, do točke u kojoj svi pate, u kojoj se sve opravdava, a opet ništa nema opravdanja. Sve se razmotava i biva jasno kao dan: svi smo i krivi i nevini. Krivi u onoliko koliko srljamo, nevini onoliko koliko su nas duboko zapljusnule tragedije kojima nismo kumovali, tragedije poput rata koji nas je ostavio same, prognane, obeščašćene, zatočene u nekom naručju zbog kojeg – poput ukleta Holanđanina – bezuspješno tragamo za izgubljenim koje je uvijek neponovljivo.

Tanja Belobrajdić je baš tu sjajna, tu, u tim šetnjama od općega, onoga konteksta u kojemu se zatečemo rođenjem u nekoj zajednici, na nekom toponimu, i osobnoga, samo našega, jedinstvenoga.

Ona je psihoanalitičar i kroničar, zapisničar vremena i intime u njemu. Ona je istinobilježnik koji u kraj ne ugurava patetiku oprosta između suprotstavljenih, nego tjera, baš nagoni na promišljanje o mehanizmima rasapa. Ne bez katarze, brisanja uvriježene dogme kako je ona druga uvijek kriva i jedina odgovorna za nevjeru, odlazak mužjaka iz gnijezda.

U konačnici nema čistih emocija: sve su to alkemijske mješavine – u svakoj boli ima malo istopljene gorčine, bijesa, neoprost, svega onoga što nas potihlo ždere kao crvotočina hramska vrata.

Tanja Belobrajdić dobro to zna.

I vješto to piše: čas poetski, čas gotovo zbunjujuće oporo.

Za triježenje.

Ivana Šojat